

καταγωγῆς αὐτῶν ὡς ἔκτυπα· ἐπειδὴ πάντα σχεδόν οὐ μόνον δεικνύουσι ἔκείνην τὴν ἔνωσιν τῶν μελῶν μετὰ τοῦ σώματος, διπερ ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἔκτύπου, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τὰ νῶτα τοῦ ἀγάλματος ἡνωμένα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν διὰ ἔνθου ἐπέχοντος τὸν τόπον τοῦ τείχους. Ἡ Ἑλλὰς ἡκολούθησε τὰ ἵχνη τῆς προόδου ταύτης, ὡς δὲ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀσσυρίᾳ, αἱ δίδυμοι αὗται τέχναι κατὰ πρῶτον ἦσαν ἡνωμέναι μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἀρχιτεκτονικῆς ὡς θεράπαιναι τῆς Θρησκείας καὶ τῆς Κυθερνήσεως. Ἐπὶ τῶν ἀετωμάτων τῶν ἑλληνικῶν ναῶν ὄρῳμεν κεχρωματισμένα ἔκτυπα παριστῶντα θυσίας, μάχας, τελετᾶς, ἀγῶνας, τὰ πάντα οὕτως ἢ ἀλλως θρησκευτικὸν φέροντα τύπον. Ἐπὶ τῶν τυμπάνων βλέπομεν γλυφὰς μᾶλλον ἢ ἥττον ἡνωμένας μετὰ τοῦ ἀετώματος, καὶ ἔχούσας ὡς ἀντικείμενον τοὺς θριάμβους τῶν θεῶν καὶ ἡρώων. Τὸ αὐτὸ δέθιος τοῦ χρωματισμοῦ παρατηροῦμεν καὶ εἰς τὰ ἀποσπασθέντα ἀπὸ τῶν κτιρίων ἀγάλματα· μόνον δὲ κατὰ τὰς τελευταίας περιόδους τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ δὲ χωρισμὸς τῆς γλυπτικῆς ἀπὸ τὴν ζωγραφικὴν ἔφθασεν εἰς ἐντέλειαν. Κατὰ τὴν Χριστιανικὴν τέχνην ἀνιχνεύομεν προφανῆ δείγματα παραλλήλου ἀναγεννήσεως. "Απασαι αἱ γραφαὶ καὶ γλυφαὶ τῶν Εὐρωπαίων τῆς ἀρχαιότητος ἀπεικονίζουσι Χριστούς, Σταυρώσεις, Παρθένους, Ἀγίους Οίχους, Ἀποστόλους, Ἀγίας καὶ Ἀγίους. Ἀπετέλουν δὲ αὗται τὸ σύνολον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς προτρέπουσαι καὶ διεγείρουσαι τὸ αἰσθημα τῆς λατρείας, ὡς ἔτι καὶ νῦν τοῦτο ποιοῦσι παρὰ τοῖς Ρωμαίοις καθολικοῖς. Ἐκτὸς τούτων αἱ ἀρχαῖαι γλυφαὶ τοῦ